VOX academiae

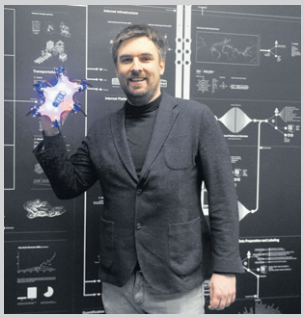
RONI BRMALJ

MARIN TROŠELJ, STEMI

Djeca u Americi učit će robotiku na robotima napravljenim u Hrvatskoj

Str. 6. i 7.

POSEBNI PRILOG ZA VISOKO OBRAZOVANJE, ZNANOST I UMJETNOST ■ 28. studenog 2018. ■ Br. 10 NOVI LIST

V. KRUŽA

NAJBOLJI U PGŽ, ŠESTI U DRŽAVI

Riječko sveučilište povuklo 48,17 milijuna eura iz EU fondova

nastavak na 4. i 5. str.

BOGATSTVO IZBORNIH COMUNIS PREDMETA NA UNIRI

Str. 2.

POKRENUT EUROPSKI OBLAK OTVORENE ZNANOSTI

Str. 3.

COMUNIS PREDMETI NA SVEUČILIŠTU U RIJECI 151 ZAJEDNIČKI IZBORNI KOLEGIJ

Bogatstvo izbornih predmeta praksa je uspješnih sveučilišta

Radi se o ponudi predmeta koje može upisati bilo koji student Sveučilišta bez obzira koja je njegova matična sastavnica i koji je njegov matični studijski program. Tako može steći znanja koja odgovaraju njegovim osobnim interesima i preferencijama, odnosno znanja za koja samostalno zaključi da će mu biti potrebna, a nisu mu dostupna na studijskom programu kojeg je upisao, kaže prof. dr. Sanja Barić, prorektorica za studije i studente

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Sadržaj visokog obrazovanja u suvremenim uvjetima zahtijeva konceptualne promjene, a prilagodba uvjetima života i rada rađa potrebu izmjene klasičnih studijskih programa, kaže prorektorica za studije i studente Sveučilišta u Rijeci prof. dr. Sanja Barić te dodaje kako se ne radi samo o zdravorazumskoj potrebi prilagođavanja programa napretku i spoznajama iz pojedine struke i znanstvene discipline, već o širenju mogućnosti stjecanja znanja i vještina koji ne spadaju nužno u samo polje ili područje studiranja.

– Mislim na nužnost kreiranja individualnih programa studiranja, naravno, u mjeri u kojoj je to moguće s obzirom na nužnost zadržavanja konzistencije obrazovanja i učenja krucijalnih djelova pojedine struke. Sveučilište u Rijeci u tom smislu radi na fleksibilizaciji studijskih programa putem tzv. Comunis predmeta, poznatijih kao zajednički izborni predmeti. Sasvim konkretno, radi se o ponudi predmeta koje može upisati bilo koji student Sveučilišta bez obzira koja je njegova matična sastavnica i koji je njegov matični studijski program. Tako, primjerice, student Pomorskog fakulteta može upisati ponuđene izborne predmete Učiteljskog ili Medicinskog fakulteta. Takvih predmeta imamo 151, 73 predmeta se nude u zimskom, a 78 predmeta u ljetnom semestru. Student tako može tijekom studija steći znanja koja odgovaraju njegovom osobnim interesima i preferencijama, odnosno znanja za koja samostalno zaključi da će mu biti potrebna u budućem profesionalnom životu, a koja mu nisu dostupna na studijskom programu kojeg je upisao, pojašnjava prorektorica.

Interdisciplinarnost

– Bogatstvo izbornih predmeta uobičajena je praksa us-

Studentima je otvorena mogućnost rada u muzejima, Gradskoj knjižnici, kazalištu, ali i udrugama, poput Udruge Ri rock za koju su pokazali veliki interes

Doc. dr. Sarah Czerny

R.BRMALJ

Prof. dr. Sanja Barić

pješnih američkih i europskih sveučilišta, a relativna interdisciplinarnost obrazovanja koja se time omogućava stvara dodanu vrijednost »korisničkog iskustva« studenata našeg Sveučilišta. Upisom ovih predmeta stječe se odgovarajući broj ECTSa i ispunjava obveza upisa izbornog predmeta pojedinog studijskog programa. U okviru ove ponude intenzivno radimo i na posebnom izbornom predmetu Stručna praksa, koji uz teorijska omogućava i stjecanje praktičnih znanja. Ovdje posebno ističemo programe iz kulture, koje vodi doc. dr. Sara Czerny, i medijske programe koje vodi Renato Stanković, oboje s Odsjeka za kulturalne studije Filozofskog fakulteta. Ideja jest da studenti odrađuju stručnu praksu u različitim ustanovama i institucijama koje, nakon ispunjavanja potrebnih uvjeta osiguranja kvalitete, postaju nastavne ili stručne baze Sveučilišta. Tako primjerice student Filozofskog, Ekonomskog ili Pravnog fakulteta, odnosno student Akademije primijenjenih umjetnosti može odrađivati praksu u Kanalu RI ili u HNK Ivana pl. Zajca, u odgovarajućem odjelu ili službi uz nadzor odgovarajućeg mentora, navodi prof. dr. Barić.

Ujedno dodaje i da Sveučilište smatra da je iznimno važno pružiti studentima što kvalitetnije obrazovanje, a danas to znači širinu pogleda i iskustva, širinu sadržaja i načina sjecanja znanja tijekom studija, koje nipošto ne smije ostati isključivo usko specijalizirano ili isključivo teorijsko. Upravo je iz tog razloga prije dvije godine u u suradnji s projektom Europska prijestolnica kulture 2020, na Filozofskom fakultetu pokrenut kolegij stručne prakse, čija voditeljica doc. dr. Czerny ističe da kolegiji Stručna praksa u kulturi 1 i Stručna praksa u kulturi 2 studentima nude jedinstvenu priliku praktičnog i stručnog rada s timom kulturnih djelatnika i menadžera u kulturi na razvijanju specifičnih vještina, povezanih s raznim projektima.

EPK otvorio vrata

– Kolegiji predviđaju 86 sati praktičnog rada po semestru, kao i 4 sata seminarskih aktivnosti. Prilikom pokretanja kolegija ideja je bila omogućiti studentima da svoje teorijsko znanje mogu pretočiti u konkretan rad. Naime, uočili smo da imaju izvrsno teorijsko znanje, razvijeno kritičko razmišljanje, no nedostajao je praktičan rad. Tako smo se putem projekta EPK povezali s raznim kulturnim i drugim ustanovama u gradu u kojima studenti mogu odraditi praksu. To im daje priliku da razviju svoje interese, angažiraju se na projektima, a ujedno stječu dodatna znanja poput znanja prijavljivanja projekata i slično. Sada se kolegij provodi već drugu godinu i studenti su jako zadovoljni. Ono što je bitno je da je kolegij otvoren za studente cijelog Sveučilišta, odnosno mogu ga upisati studenti svih fakulteta. EPK nam je otvorio vrata prema institucijama s kojima smo razvili suradnju, postigli smo efekt umrežavanja i kada projekt EPK završi ta suradnja će ostati. U nasljeđe će ostati jedna pozitivna priča, objašnjava doc. dr. Czerny.

Kroz kolegij stručne prakse studenti se mogu angažirati na projektu EPK, mogu se okušati u novinarskom i voditeljskom poslu, kao i marketinškom poslu, otvorena im je mogućnost rada u muzejima, Gradskoj knjižnici, kazalištu, ali i udrugama, poput Udruge Ri rock za koju su studenti pokazali veliki interes. Kolegij predviđa i pisanje dnevnika, ali i seminara u okviru kojeg studenti iznose mišljenje o tome koliko im je kolegij pomogao.

Cilj je i međufakultetsko povezivanje studenata. Riječko Sveučilište ima gotovo 20 tisuća studenata, a oni ne znaju ništa o radu svojih kolega s drugih fakulteta

Renato Stanković

R.BRMALJ

Renato Stanković i doc. dr. Sarah Czerny

Popis zajedničkih predmeta na web stranicama Sveučilišta

Zainteresirani studenti mogu pronaći popis zajedničkih predmeta, kao i uvjete njihova upisa, na web stranicama Sveučilišta, a ono što im poduži popis omogućava stjecanje je znanja iz najrazličitijih područja, od grafike i stakla pa do nacionalne ekonomije, menadžmenta kampova, uvoda u filozofiju. Mogu slušati i kolegij o smrti, zvjezdanim stazama, građevinskoj statici te o cijelom nizu drugih područja koja nisu direktno vezana uz ono što studiraju.

»Kišobran« - platforma za medijsku edukaciju i umrežavanje

U okviru kolegija stručna praksa studenti se mogu uključiti u projekt »Kišobran« kojeg vodi asistent Odsjeka za kulturologiju Renato Stanković, a krajnji proizvod tog projekta je portal koji će zaživjeti do kraja godine. »Kišobran« će omogućiti edukaciju studenata u pogledu medijske pismenosti i proizvodnje medijskih sadržaja.

– Uočili smo nedosatak dovoljno kvalitetnih platformi koje se bave studentima i studentskim pitanjima, a u tom kontekstu »Kišobran« popunjava taj nedostatak. Portal će omogućiti studentima objavljivanje svih oblika studentskih radova, od novinarskih pa do eseja ili seminarskih radova. Bit će to platforma koja neće služiti samo studentima koji pohađaju kolegij stručne prakse već studentima svih fakulteta. Cilj je i međufakultetsko povezivanje studenata. Riječko Sveučilište ima gotovo 20 tisuća studenata, a oni ne znaju ništa o radu svojih kolega s drugih fakulteta, pojašnjava Stanković.

Kroz »Kišobran« studenti će dobiti priliku učiti o javnom diskursu, a otvorit će im se i mogućnost umrežavanja s medijima, kao i dobivanje znanja s terena.

Kao veliki znanstveni Facebook

– Načelno, cijeli taj sustav bi trebao biti kao jedan veliki znanstveni Facebook. Na Facebooku netko slika »klopu«, pa stavlja na profil. Tako će se u repozitorije (Open Science Cloud) stavljati znanstveni radovi, ali i raw podaci. Sve će onda to drugi vidjeti i moći koristiti kako najbolje znaju. Naravno, uz jasna etička načela, suglasnosti i slično. Ključno pitanje je sada kako nadomjestiti ono što osiguravaju časopisi – h-indeks i indeks časopisa. To nisu idealni, ali su načini vrednovanja kakve sada poznajemo. Njima treba naći zamjenu, a to će biti vjerojatno puno šire – procjena ukupnog utjecaja nekog rada/istraživanja, ne samo na citiranost, nego i na industriju, društvo, preuzimanje, poticaj drugima, uključivanje podataka u daljnja istraživanja, metaanalize i slično, a čak se govori o tome da će se podaci i radovi u ovom Open Science Claudu moći praktički trajno peer review vrednovati, kontinuirano, i to od strane svakog relevantnog čitatelja ili korisnika. Još se radi na svemu tome. I to jako intenzivno, objašnjava Ružić.

istockphoto

NOVA ERA U BEČU SLUŽBENO POKRENUT EUROPSKI OBLAK OTVORENE ZNANOSTI (EOSC)

Objavljivanje u znanstvenim časopisima postaje prošlost?

Pred nama je period u kojem će se značajno promijeniti klasično objavljivanje u znanstvenim časopisima, a po nekima će ono čak i krenuti u odumiranje, kaže prof. dr. Alen Ružić, prorektor za znanost riječkog Sveučilišta. Znanstveni časopisi za sada, u prijelaznoj fazi prema Open Science eri, nemaju alternative, no to će trajati kratko

Aneli DRAGOJEVIĆ MIJATOVIĆ

U slijed napora Europske komisije, država članica i znanstvene zajednice, Europski oblak otvorene znanosti (EOSC) službeno je pokrenut prošli petak na konferenciji u Beču, s ciljem da se pruži sigurno okruženje istraživačima za pohranu, analizu i ponovnu upotrebu podataka za istraživačke, inovacijske i obrazovne svrhe, priopćila je Europska komisija. Carlos Moedas, povjerenik EU za istraživanje, znanost i inovacije, tom je prilikom rekao da se ovime krenulo u promjenu načina rada europske znanosti.

– Otvaranje prvog Portala za EOSC glavni je korak na tom putovanju. Oblak će Europi dati globalni obod u iskorištavanju svih prednosti znanosti utemeljene na podacima. Zahvaljujući angažmanu znanstvenika, industrije i država članica EU ova je ideja postala stvarnost u manje od tri godine, poručio je Moedas. Marya Gabriel, EU povjerenica za digitalnu ekonomiju i društvo, kazala je da će EOSC milijunima istraživača omogućiti da pohrane, upravljaju, analiziraju i ponovno koriste ogromne količine podataka u pouzdanim okruženjima preko tehnologija, disciplina i granica. Europska otvorena znanost od danas postaje stvarnost, rekla je između ostalog Gabriel. Upravljačka struktura EOSC-a uključuje Upravni odbor, Izvršni odbor i Forum dionika. Europska komisija predsjeda Upravnim odborom, dok svaka država članica imenuje člana. U siječnju se očekuje proglašenje konzorcija koji će upravljati procesima.

– Pokretanje portala veliki je korak prema dovršavanju EOSC-a do 2020. godine. Ova univerzalna ulazna točka može pomoći 1,7 milijuna istraživača i 70 milijuna stručnjaka u znanosti, tehnologiji, humanističkim i društvenim znanostima kako bi pristupili sve većem broju otvorenih podataka i drugih resursa iz širokog spektra nacionalnih, regionalnih i institucionalnih javnih istraživačkih infrastruktura u Europi, navode u Europskoj komisiji, dodajući da je u okviru Horizona 2020. 600 milijuna eura namijenjeno uspostavi EOSC-a do 2020. godine.

Regije – ekosistemi

Riječko Sveučilište prati, podržava i uključeno je u procese koje promovira Europska komisija a koji idu u pravcu otvorenih i javno dostupnih i iskoristivih znanstvenih postignuća, pa tako prorektor za znanost Sveučilišta u Rijeci prof. dr. Alen Ružić kaže da je lansiranje Europskog oblaka za otvorenu znanost – European Open Science Cloud (EOSC) – jedan od najznačajnih koraka u razvoju europske znanosti.

– Europska komisija već nekoliko godina nedvojbeno i odlučno ističe da znanost koju EU financira mora biti okrenuta razvoju društva. Po modelu Pametne specijalizacije (S3) regije se trebaju profilirati u razvojne ekosisteme. Ovaj model podrazumijeva povezivanje resursa neke regije (industrija; prirodne, prometne, kulturne ili druge prednosti) sa znanosti koja će onda istraživanjima i transferom znanja dati optimalno korištenje tih resursa regije. Jedno od glavnih puteva za ostvarivanje ove ključne EU razvojne politike je pokret Open Science koji želi da znanost bude puno šira od objave ključnih podataka iz istraživanja u obliku radova u časopisima. Open Science želi znanost bez barijera u kojoj će svi rezultati istraživanja biti dostupni i upotrebljivi, pojašnjava Ružić. Inauguracija ovog Europskog Open Science oblaka stoga se smatra ključnim događajem koji će obilježiti velike promjene što nas narednih godina očekuju u području objavljivanja znanstvenih radova i ukupne organizacije znanstvene djelatnosti. Pred nama je period u kojem će se značajno promijeniti klasično objavljivanje u znanstvenim časopisima, a po nekima će ono čak i krenuti u odumiranje. Istraživači će sve podatke koje dobiju istraživanjima, ne samo ključne rezultate i zaključke, odlagati u ovom Oblaku i na taj ih način učiniti dostupnima svim drugim istraživačima za nastavak istraživanja, usporedbu i druge namjene, a po interesu otvorit će ih i javnosti, tumači Ružić.

Istraživači će sve podatke koje dobiju istraživanjima, ne samo ključne rezultate i zaključke, odlagati u ovom Oblaku i na taj ih način učiniti dostupnima svim drugim istraživačima i javnosti

Prof. dr. Alen Ružić

Autorska prava

– Kako bi stekli uvjete za obranu doktorata, napredovali u docenta ili profesora, znanstvenici moraju imati radove u časopisima odgovarajuće kvalitete. Znanstveni časopisi zato za sada, u prijelaznoj fazi prema Open Science eri, nemaju alternative, no ovo će očito trajati još kratko. Ključni administrativni problem sada je pitanje autorskih prava koja ugovorima što ih autori potpisuju s izdavačima pri objavi rada pripadaju upravo istraživačima. U rušenju ove zapreke najdalje je otišla Belgija koja je u kolovozu ove godine donijela zakon prema kojem sva autorska prava na znanstvene podatke pripadaju državi jer ona financira plaće istraživača i sve troškove znanstvenog rada. U Belgiji država istim zakonom prenosi autorska prava na institucije – sveučilišta koja onda dozvoljavaju svojim znanstvenicima objavljivanje u Open Science oblaku. Ovakav sustav štiti znanstvenike od potencijalnih tužbi izdavača i prvi je korak u potpunu Open Science eru. Veliki posao koji preostaje nakon što je prošlog petka inauguriran Europski Open Science Oblak definiranje je kriterija (metrike) za evaluaciju znanstvenog rada koji bi trebali zamijeniti čimbenike odjeka, citiranost i druge parametre vezane uz znanstvene časopise, a na kojima se sada temelji mjerenje znanstvene kvalitete, ističe Ružić.

Na pitanje kako će se to odraziti na rad istraživača koji nisu u sustavu, pa im istraživanje ne financira država (Independent scholars), Ružić veli da će, što se tiče neovisnih istraživača, sigurno biti osmišljen okvir u kojem će se i oni moći uključiti u Open Science, iako su detalji još otvoreni za definiranje.

POMORSKI FAKULTET U SVEGA POLA GODINE POVUKAO VIŠE OD 1,5 MILIJUNA EURA IZ EU FONDOVA

Rekorderi u okvirima riječkog sveučilišta

R. BRMALJ

U tako kratkom roku toliki iznos Pomorskom je fakultetu priskrbilo 12 odobrenih projekata, a postignuti uspjeh dekan prof. dr. Alen Jugović pripisuje intenzivnom radu djelatnika, ali i osnivanju Centra za međunarodne projekte

Glavni cilj je rasteretiti istraživača administrativnog posla kako bi se mogao fokusirati na sam projekt

Izv. prof. dr. Ana Perić Hadžić

Dobiveni projekti nisu sami sebi svrha, već njima pokušavamo podići i kapacitete znanstveno-istraživačke i nastavne djelatnosti

Izv. prof. dr. Neven Grubišić

Istraživanja su mahom primijenjena

Izv. prof. dr. Goran Vukelić

Rezultati svakog istraživanja trebali bi biti univerzalno primjenjivi i doprinijeti lokalnoj zajednici

Izv. prof. dr. Edvard Tijan

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

U svega pola godine Pomorski fakultet Sveučilišta u Rijeci »povukao« je više od 1,5 milijuna eura iz različitih EU fondova čime je ta visokoškolska ustanova dobila predznak apsolutnog rekordera u okvirima riječkog Sveučilišta. U tako kratkom roku takav iznos Pomorskom je fakultetu priskrbilo 12 odobrenih projekata, a postignuti uspjeh dekan prof. dr. Alen Jugović pripisuje intenzivnom radu djelatnika, ali i osnivanju Centra za međunarodne projekte.

– Centar djeluje kao organizacijska jedinica koja ima za cilj jačanje apsorpcijskog kapaciteta fakulteta u odnosu na međunarodne projekte i korištenje programa za istraživanje i razvoj Europske unije. Funkcija Centra je osiguravanje savjetodavne i administrativne podrške u pripremi i provedbi međunarodnih projekata, osiguravanje primjerene razine praćenja programa financiranja projekata, pružanje informacija o mogućnostima projektnih prijava, vođenja registra projekata te praćenje statusa prijavljenih projekata, pojašnjava dekan.

U posljednje dvije godine ta je institucija procesuirala u postupku prijave ili ugovaranja čak 30 projekata iz različitih programa, od Europskog fonda za regionalni razvoj pa preko Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo pa sve do Obzora 2020 te sličnih projekata, a prodekanica za poslovne odnose izv. prof. dr. Ana Perić Hadžić ističe da je Pomorski fakultet još prije 13 godina dobio prvi EU projekt, međutim sve do osnivanja Centra prijava projekata i sav posao koji taj postupak podrazumijeva bili su na individualnoj bazi.

Sabirno mjesto

– Osnivanjem Centra dobili smo sabirno mjesto na kojem se na adekvatan način može pratiti što se prijavljuje, postoji određena procedura prijave, a znanstvenicima je to alat koji rješava administrativni postupak prijave. Glavni cilj je rasteretiti istraživača administrativnog posla kako bi se mogao fokusirati na sam projekt. Vrlo često istraživači zaziru od prijave projekata upravo zbog zahtjevnog administrativnog dijela posla, a s osnivanjem Centra naš je fakultet dobio specijaliziranu ustrojbenu jedinicu koja rješava taj problem. Prijava projekata u odnosu na razna programska pravila posao je koji se konstantno uči, jer stalno se nešto mijenja, istraživači su prepušteni sami sebi i stoga prema EU projektima još uvijek postoji određeni otpor, jer ne postoji institucionalna podrška. Osnivanjem Centra stvorili smo tu institucionalnu podršku, ali to je i ključ da zadržimo kvalitetno administrativno osoblje, pojašnjava izv. prof. dr. Perić Hadžić.

Proces pisanja projekta, dodaje voditelj Centra izv. prof. dr. Neven Grubišić, zahtijeva koordinaciju niza službi, kao i visoku razinu kvalitete, a navodeći kako je većina od 12 novo odobrenih projekata u početnoj fazi voditelj kaže da fakultet ima još tri projekta u fazi prijave. Dobiveni projekti nisu sami sebi svrha, već njima pokušavamo podići i kapacitete znanstvenoistraživačke i nastavne djelatnosti. Dajući primjer projekata dobivenih kroz Erasmus+ program, dekan ističe da su ti projekti za fakultet iznimno značajni, jer se uglavnom bave prepoznavanjem kompetencija i vještina potrebnih na tržištu rada te implementacijom kurikuluma, stvaranjem novih kurikuluma ili cjeloživotnih programa učenja čime se podiže kvaliteta nastavne djelatnosti te uravnotežuje odnos između potražnje za znanjem na tržištu rada i ponude kurikuluma od strane Pomorskog fakulteta.

– U tom kontekstu istražuju se mogućnosti za promicanje prilagodljivog i atraktivnog obrazovanja te osposobljavanja pomorskih stručnjaka radi osiguranja održivosti europske pomorske industrije. Izrađuju se kurikulumi i nastavni materijali u svrhu dostizanja visoke razine obrazovanja i ujednačavanja standarda kvalifikacija za zvanja i ovlaštenja u unutarnjoj plovidbi na razini EU, analizira se mogućnost zapošljavanja na kopnu nakon karijere na brodovima, analiziraju se specifične vještine i sposobnosti s ciljem stvaranja programa i treninga za izobrazbu kadrova u području logistike, on-line platforme za učenje i slično, pojašnjava prof. dr. Jugović.

Prvi IRI projekt

Još i važnije, dobiveni projekti doprinose i znanstvenoistraživačkoj djelatnosti, a preko Europskog fonda za regionalni razvoj dobiven je prvi IRI projekt eTMS čiji je voditelj za Pomorski fakultet izv. prof. dr. Edvard Tijan.

– Riječ je o projektu koji se bavi razvojem integrirane programske podrške koja pokriva poslovne procese tvrtki koje posluju u transportnom lancu. Na hrvatskom tržištu takva integrirana programska podrška ne postoji, a implementacijom ovog programskog rješenja optimizirat će se upravljanje lancem kretanja tereta, jer će se povezati sve sudionike u procesu stvaranja lučke usluge, kaže izv. prof. dr. Tijan. To je tek jedan od projekata čiji je voditelj, a za koji je Pomorski fakultet dobio EU sredstva. Veliku je pomoć, kaže, imao upravo od Centra koji odrađuje administrativni dio posla. Projekt eTMS samo je jedan u nizu čiji je cilj primjenjivost u praksi, jer kako dodaje izv. prof. dr. Grubišić među prijavljenim projektima je i razvoj efikasnog sustava upravljanja te razvoja inovativnih usluga za nautičare u lukama, temeljenih na obnovljivim izvorima energije, kao i razvoj novih prometnih modaliteta usmjerenih prema upotrebi trajekata i putničkih brodova s kompatibilnim izvorima energije s ciljem povećanja efikasnosti turističkog prometa u obalnim područjima i smanjenja emisija štetnih plinova, poboljšanje povezanosti i usklađivanja podataka za Jadransku intermodalnu mrežu, kroz realizaciju modularnog integriranog softvera.

– Tu svakako treba spomenuti i veliki zajednički projekt u fazi prijave, riječki centar kompetencija »Ri CEKOM« u kojem je Pomorski fakultet dio konzorcija pod vodstvom Centra kompetencija za pametne gradove zajedno sa Sveučilištem u Rijeci, kaže izv. prof. dr. Grubišić. Rezultati svakog istraživanja, dodaje izv. prof. dr. Tijan trebali bi biti univerzalno primjenjivi i doprinijeti lokalnoj zajednici.

Vizija, kreativnost, trud, poduzetnost

Pomorski se fakultet može pohvaliti da je, imajući na umu prvenstveno mlade istraživače, prošle godine pokrenuo prvi ciklus od 11 projekata koje financira vlastitim sredstvima. Želja je bila da se mladim znanstvenicima da početni zamah u karijeri – da razviju samostalni pravac istraživanja, podignu znanstvenu prepoznatljivost, steknu iskustvo prijave i vođenja projekata, okupe oko sebe istraživački tim. Dobivenim projektima, ističe dekan, osigurava se i kvalitetnija oprema te infrastruktura za rad istraživača, a Fakultet u budućnosti planira povećati vidljivost i uključenost u H2020 i srodne linije financiranja za koje je već sada prijavio tri nova projekta. Najavljujući kako će se za potrebe rada na ovim projektima zaposliti i nove osobe, i to istraživači, ali i administrativno osoblje, Jugović zaključuje da su dobiveni EU projekti i oni u pripremi rezultat vizije uprave fakulteta kroz osnivanje Centra za međunarodne projekte, poticanje i nagrađivanje rada osoba uključenih na EU projekte, ali prije svega i samih voditelja i suradnika koji su dali izniman trud, kreativnost i znanstvenu poduzetnost odlučivši se za poduhvat od kojeg svi imaju koristi: Sveučilište, fakultet, istraživači, doktorandi, studenti i šira zajednica.

Uključeni gospodarski subjekti, angažirani doktorandi

Istraživanja su mahom primijenjena, ističe prodekan za znanstveno-istraživačku djelatnost, izv. prof. dr. Goran Vukelić te su u sve projekte uključeni gospodarski subjekti vezani uz pomorstvo. Ono što je bitno, dodaje prodekan, angažiranost je doktoranada na svim tim projektima.

– Svi naši doktorandi, a u posljednje dvije godine u sustav ih je ušlo 40, angažirani su na istraživačkim projektima. Mentori im mogu biti samo voditelji ili pak članovi projekata koji će znanstvenicima u nastajanju pružiti svu moguću potporu u istraživanju i izradi disertacije, navodi izv. prof. dr. Vukelić.

S.DRECHSLER

SVEUČILIŠTE U RIJECI U OSAM GODINA KROZ EUROPSKE PROJEKTE DOBILO 48,17 MILIJUNA EURA

Najbolji u Primorsko-goranskoj županiji

Sveučilište u Rijeci prva je primorsko-goranska institucija po iznosu povučenih sredstava, dok je na državnoj razini na šestom mjestu

S »povučenih« 48,17 milijuna eura iz EU fondova Sveučilište u Rijeci prva je primorsko-goranska institucija po količini povučenih sredstava, dok je na državnoj razini pozicionirano na šestom mjestu. Pokazali su to podaci Udruge gradova koja je povodom pet godina hrvatskog članstva u Europskoj uniji objavila interaktivni pregled hrvatskih projekata sufinanciranih sredstvima Europske unije. Riječ je o bazi podataka u kojoj se nalaze podaci za 4.912 projekata koje je EU sufinancirala sa 4,1 milijardu eura, a provodi ih 3.020 subjekata iz privatnog, javnog i neprofitnog sektora.

Briljirali na listi

U toj bazi podataka riječko je Sveučilište briljiralo, jer po iznosu povučenih sredstava u osmogodišnjem periodu, drugo je po redu hrvatsko sveučilište. Ispred riječkog Sveučilišta pozicioniralo se jedino zagrebačko, no treba uzeti u obzir da se radi o tri puta većem sveučilištu koje je uspjelo »povući« svega pola milijuna eura više od riječkog Sveučilišta. Po iznosu dobivenih sredstava iz EU fondova na nacionalnoj razini ispred ta dva sveučilišta pozicionirali su se još jedino Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost te Državni hidrometeorološki zavod.

Gledano pak na razini Primorsko-goranske županije riječko Sveučilište ozbiljno prednjači pred drugim institucijama, jer »povuklo« je više od 48 milijuna eura, dok je drugoplasirana ustanova KBC Rijeka sa 6,6 milijuna eura, a treći Medicinski fakultet s 5,7 milijuna eura dobivenih putem EU fondova. Jedino tko je po iznosu europskih sredstava uspio nadmašiti Sveučilište u PGŽ-u je poduzeće »Ponikve voda«, no riječ je o tvrtki, a ne instituciji. Daleko iza Sveučilišta na toj ljestvici pozicionirali su se Grad Rijeka i Primorsko-goranska županija.

Najveći dio europskih sredstava Sveučilištu su donijeli projekti RISK i TRIS, odnosno »Razvoj istraživačke infrastrukture na Kampusu Sveučilišta u Rijeci« i »Studentski smještaj na Kampusu Sveučilišta u Rijeci – 1. faza«, a osim projekata koji su financirani iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova Sveučilište u Rijeci, kao i njegove sastavnice imaju veliki broj projekata koji se financiraju iz programa Europske unije kao što su Erasmus + i Obzor 2020. Projekt novijeg datuma u toj masi je projekt »European Researchers´ Night: Techno-Past Techno-Future« financiran je iz programa Obzor 2020. Marie Sklodowska-Curie aktivnosti, a Sveučilište je jedan od partnera. U sklopu toga projekta 28. rujna ove godine održana je Noć istraživača u Rijeci koja je privukla preko 16 tisuća posjetitelja. Europska noć istraživača popularna je manifestacija koja se organizira s ciljem da se na zabavan i jednostavan način javnost upozna i prepozna važnost znanstvenih istraživanja. Znanstvenici su tako svoj rad predstavili na 12 istraživačkih postaja gdje se na zanimljiv način svim sudionicima pokušao približiti njihov izazovan posao, a sudjelovali su brojni znanstvenici sa sveučilišnih odjela i sastavnica Sveučilišta, a iduća Noć istraživača u Rijeci ponovno će se održati 27. rujna 2019.

Novi projekti

Ove je godine odobren i projekt »Strateška internacionalizacija diplomskih studija matematike i biotehnologije« – OPTILIFE financiran iz Europskog socijalnog fonda, Operativni program »Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020«. Koordinator projekta je Sveučilište u Rijeci s Odjelom za biotehnologiju i Odjelom za matematiku, a partneri na projektu su FFRI i tvrtka Login d. o. o. Projekt je započeo prošli mjesec, a trajat će 36 mjeseci te će omogućiti povećanje kvalitete i jačanje kapaciteta Sveučilišta za internacionalizaciju kroz razvoj i izvedbu prve godine novog diplomskog studija Biotechnology for the Life Sciences te razvoj novog modula Optimizacija i izvedbu dijela studija Discrete Mathematics and Its Applications temeljenih na novim zahtjevima tržišta rada.

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Ekonomski fakultet - pola milijuna eura u osam godina

Vrlo visoko rangirani po iznosu dobivenih sredstava iz EU fondova su još neki riječki fakulteti, a među njima je Ekonomski fakultet s povučenih pola milijuna eura u posljednjih osam godina, potom Pomorski fakultet s 388 tisuća eura, Učiteljski fakultet s 131 tisućom eura, kao i Filozofski fakultet koji je dobio 122 tisuće eura te u konačnici Tehnički fakultet s 70 tisuća eura dobivenih kroz europske projekte.

Ispred riječkog Sveučilišta pozicioniralo se jedino zagrebačko, no treba uzeti u obzir da se radi o tri puta većem sveučilištu koje je uspjelo povući svega pola milijuna eura više

MARIN TROŠELJ **INOVATIVNI I USPJEŠNI RIJEČKI ALUMNI, OSNIVAČ TVRTKE STEMI**

Marin i njegov robot

Djeca u Americi učit će robotiku na robotima napravljenim u Hrvatskoj

Proizvod smo dovršili i nakon testiranja u Hrvatskoj krenuli sa stvaranjem distribucijskih kanala u inozemstvu. Target-tržišta su nam regija, Njemačka, UK, i SAD. S partnerom uskoro krećemo u pilot-projekt po američkim školama

Aneli DRAGOJEVIĆ MIJATOVIĆ Snimio Ronald BRMALJ

Marin Trošelj uspješni je i inovativni alumni riječkog Sveučilišta. Zadnjih desetak godina Marin svako ljeto radi s mladim ljudima, visokomotiviranim učenicima, na ljetnim kampovima znanosti u Višnjanu. To ga je motiviralo da s kolegama iz Rijeke i Zagreba pokrene tvrtku STEMI čija je misija privlačenje mladih u STEM područje. STEMI je najpoznatiji po svom sve složenijem i naprednijem robotu, no ne radi o razvoju tehnologije primarno radi prodaje, već se kroz tehnologiju djecu i mlade nastoji zainteresirati za znanost. Proizvodi tvrtke zapravo su, pojašnjava Marin, tehnološke avanture kroz koje se mlade nastoji transformirati iz konzumenata tehnologije u stvaratelje, inspirirati za poduzetništvo i stvaranje novih tehnologija. U siječnju 2017., zahvaljujući pobjedi na natjecanju Idea knockout, STEMI je dobio priliku predstaviti svog hexapod robota na najvećem sajmu potrošačke elektronike na svijetu CES 2017. Tada su zapeli za oko mnogobrojnim tehnološkim tvrtkama, a Intel ih je pozvao da izlažu svoj proizvod u sklopu njihovog štanda na najvećem Marker Fairu na svijetu u San Franciscu. Veliku pozornost tvrtka posvećuje stvaranju vrijednosti za društvo. Tako su proveli projekt Hrvatska stvara kojim su utjecaj proširili i u Code Clubove u Hrvatskoj, mjesta na kojima se osnovnoškolci mogu susretati, besplatno učiti programirati i usvajati nove tehnologije te raditi na vlastitim projektima.

Društveno poduzeće

– Moja velika ljubav je rad s mladima, napraviti da se zaljube u znanost i tehnologiju, te stvaranje ekosustava u kojem mogu razviti svoje potencijale. Rad sam započeo još za vrijeme studentskih dana kada smo na Sveučilištu u Rijeci pokrenuli udrugu »Bura znanja« koju smo pokrenuli kolega Pavao Pahljina i ja, i ona je s nekog šireg aspekta trebala studentima biti platforma da razviju svoje vještine stečene tijekom studija. U užem aspektu, radili smo internet platformu za besplatno obrazovanje, tipa Coursera, EDx ili Udacity. Ideja je bila demokratizirati znanje, odnosno digitalizirati sveučilišne kolegije, predavanja transformirati u video lekcije kojima mogu pristupiti ljudi besplatno iz cijele Hrvatske i šire. Htjeli smo se zapravo natjecati s projektima koji su tada započinjali u Silicijskoj dolini. Jedan od uspješnih kolegija bio je i Uvod u psihologiju s prof. dr. Mladenkom Tkalčić kojeg je upisalo preko pet tisuća ljudi iz Hrvatske i regije. Kroz udrugu smo napravili i brojne projekte među kojima je možda najznačajniji Online smotra sveučilišta u Rijeci, prva virtualna smotra napravljena u Hrvatskoj. Kroz rad u udruzi stekao sam iskustvo građenja, organizacije, digitalizacije obrazovnih sadržaja i njihovog razvoja, navodi Marin, koji je prošli tjedan sudjelovao na tribini »(Ne)uspjeh: Moja priča«, održanoj u Ri Hubu, u organizaciji Zaklade Sveučilišta u Rijeci. Tribina je okupila mlade riječke inovatore i kreativce u priči o njihovom poslovnom (ne)uspjehu, izazvala je veliki interes, uz brojna pitanja iz publike.

> *Bitno je djecu naučiti kako stvarati tehnologije, da budu u neposrednom kontaktu s njima, a ne da gledaju druge kako ih koriste*
>
> *Marin Trošelj*

Nakon tribine Marin nam je rekao da u STEMI-ju žele napraviti »social enterprise« (društveno poduzeće) što znači da tvrtka nije isključivo fokusirana na stjecanje profita nego je na prvom mjestu društveni utjecaj, dok je profit tu kako bi taj utjecaj bio čim veći.

– Riječ je o novijoj ideji prema kojoj tvrtke ne optimiziraju poslovanje isključivo kako bi ostvarile čim veći profit nego se trude zbilja vrijednost vratiti društvu. Dakle, na prvom mjestu uvijek je utjecaj na društvo, a tek onda dolaze financije. Možda to i nije najisplativije za nas jer bi, da smo fokusirani strogo na profit, ostvarili bolje financijske rezultate, no to je naš cilj od kojeg ne želimo odstupiti. E sad, zašto tehnologija, zašto STEM… Jer tehnologija ulazi u sve pore našeg života, zamijenit će veliki broj poslova i trebamo se pitati, što će ljudi raditi u budućnosti, što će djeca raditi i što ih moramo učiti danas za poslove budućnosti.

Hrvatska proizvodnja

Recimo, kada dođu samovozeći auti neće više biti taksista, neće više biti prijevoznika tereta; zbog blockchain tehnologije nestat će potreba za javnim bilježnikom, itd. Općenito, kada umjetna inteligencija i robotika preuzme, odnosno automatizira veliki broj poslova, a to se već događa, promijenit će se i potražnja za poslovima, i tu vidim potrebu za doprinijeti društvu i unaprijediti ga kroz obrazovanje i učenje djece novim tehnologijama, da to znanje iskoriste da naprave svijet boljim mjestom. Prilikom susreta sa školskom djecom kroz projekt Hrvatska stvara pokušao sam im ove teme približiti na način da sam im naveo nekoliko problema koje mi kao društvo moramo riješiti - glad u svijetu, klimatske promjene, da gradovi budu samoodrživi i slično, ukazavši da ćemo sve to moći postići jedino uz pomoć tehnologije. Na primjer, ako dolazi neki po Zemlju opasni asteroid, moći ćemo ga preusmjeriti samo uz pomoć tehnologije; ako gledamo da naša civilizacija preseli na Mars, i to ćemo moći uz pomoć tehnologije. Dakle, od krucijalne je važnosti pokazati da je tehnologija korisna i primjenjiva, ne samo zabavna, no ova zabavna komponenta pomaže da se mladi za tehnologiju zainteresiraju. Tehnologija ima svoje dobre strane, ali i loše u smislu da djeca sve više postaju konzumenti tehnologije. Dok su prije djeca jako puno vremena trošila na igranje igrica sada to ide do tuda da sada gledaju na youtubeu drugu djecu kako igraju igrice. Dakle, jako je bitno djecu naučiti kako stvarati tehnologije, da budu u neposrednom kontaktu s njima, a ne da gledaju druge kako ih koriste. I to je ono što mi u našoj firmi, kroz naš proizvod, želimo postići - da djeci postane igra kreirati nešto novo, da ih transformiramo iz konzumenata u stvaraoce, tumači Trošelj.

Sjedište STEMI-ja je u Rijeci, ima sedam zaposlenih i kapacitet proizvodnje preko 20.000 robota godišnje.

– Mi dizajniramo, programiramo, radimo softvere itd., a roboti se proizvode u različitim tvrtkama u Hrvatskoj: jedna tvrtka radi konstrukciju, druga vijke, treća elektroniku itd. Proizvodnju smo »outsourcali« jer nam se ne isplati kupovati strojeve, pojašnjava Trošelj. Na pitanje o strukturi tržišta, tko su kupci njihovih edukativnih robota, Trošelj kaže da imaju tzv. B2C segment, to su roditelji koji žele djecu uvesti u STEM područje pa im s tom svrhom kupe njihovog robota, potom edukatori, te obrazovne institucije.

– Do sada smo bili u inkubacijskom procesu u kojem smo bili fokusirani na prodaju u Hrvatskoj. Razvijali smo proizvod i bilo nam je bitno da su nam kupci blizu jer smo ih uključili u razvoj proizvoda, a i ako nešto slučajno ne funkcionira, htjeli smo da to možemo odmah i servisirati. Sada smo dovršili proizvod i nakon testiranja u Hrvatskoj krenuli sa stvaranjem distribucijskih kanala u inozemstvu. Proizvod smo trenutno prodali u preko 30 zemalja svijeta, a target-tržišta su nam regija, Njemačka, UK, i SAD. Svojevrsna je ekskluziva da uskoro s partnerom krećemo u pilot-projekt po američkim školama. Od ožujka iduće godine će tako klinci u Americi učiti robotiku na robotima napravljenim u Hrvatskoj, ističe Trošelj. Što se Hrvatske tiče, njihovi su roboti na ovaj ili onaj način prisutni u preko sto škola, no nisu u njih dospjeli organizirano, preko resornog ministarstva, nego, ili kupnjom od strane škola, ili donacijom, ili pak zaposlenici STEMI-ja dolaze u škole ako im se ukaže prilika, u sklopu nekog projekta i slično. »Trudimo se odazvati svakome tko nas pozove i pokaže interes za to što radimo«, kaže Marin.

Podrška Fakulteta i Sveučilišta

– Završio sam studij Politehnike i informatike na Odsjeku za politehniku Filozoskog fakulteta. Najveća vrijednost tijekom studija mi je bila fleksibilnost i podrška kako Fakulteta tako i Sveučilišta da radim izvan zadanih okvira, razvijam i eksperimentiram, te mogućnost da dio studijskog vremena provedem na sveučilistu Johannes Kepler u Austriji, istaknuo je Marin Trošelj.

TRIBINA U RIHUBU IZAZVALA VELIKI INTERES

Trend je kao val, a biznis je surfanje

Trend je kao val, a biznis je kao surfanje – što se bolje uzjaše taj val, to ćete dalje doći, rekao je Marin Trošelj, osnivač tvrtke STEMI, na tribini »(Ne)uspjeh: Moja priča«, održanoj prošli petak u Ri Hubu, u organizaciji Zaklade Sveučilišta u Rijeci. O važnosti praćenja tržišnih trendova Marin je rekao i da se može imati super ideju, ali ako je tržište nespremno, badava onda i ideja, jer će je se teško razviti u biznis.

– Treba gledati u kom smjeru će ići tržište, svaki proizvod ima svoj životni vijek. Ja sada na primjer pokušavam svoje kolege uvjeriti da je trend koji bi trebali »uzjahati« kolonizacija Marsa jer ubrzo će to postati »hype« kao što je bio oko slijetanja ljudi na Mjesec, i ako bi klince počeli učiti kako raditi rakete koje će ići na Mars, mislim da bi bili brži. Trendove treba pratiti, razmatrati i na neki način ih iskoristiti, kaže Trošelj, čija firma zapravo i utječe na trendove. O razvoju brenda, financiranju, praćenju trendova i drugim poduzetničkim temama, na tribini su govorile i Alenka Tvrtković i Ana Kovačević. Alenka Tvrtković osnivačica je popularnog brenda i originalne recepture First in The Raw energetskih pločica koja je svoju strast za putovanjem i sportom pretvorila u uspješni poslovni pothvat. Danas su ti zdravi proizvodi distribuirani u više od 40 lokacija diljem Hrvatske. Kazala je da je činjenica da na tržištu ima više vrsta energetskih pločica, ali hrvatske energetske pločice kakve proizvodi nisu prije postojale.

– Sirovine koje koristim su samo suho voće, orašasti plodovi i začini. Vani je to bio veliki bum, a tu još ne, no drukčiji smo od drugih po ukusu, jer ako su kvalitetne sirovine, ljudi to prepoznaju. Kupujem sirovine hrvatskog porijekla, nešto iz Slovenije, ono što raste na tom području, a što ne mora se izvana. Recimo, zanimljivo je da ne mogu kupiti grožđice u Hrvatskoj ni u Sloveniji jer svo grožđe ide za vino… Nemamo suhih marelica, najčešće dolaze iz Turske, ispričala je Alenka.

Ana Kovačević jedna je od vlasnica prve riječke trgovine bez otpada Špajza, vlastito poduzeće otvorila je odmah pri završetku fakulteta, a zahvaljujući tome danas u Rijeci postoji trgovina koja ne stvara otpad, te istovremeno podržava proizvode malih hrvatskih proizvođača. O praćenju trendova Ana je rekla da su otvorili trgovinu taman u godini kad je EU donijela odluku o smanjenju proizvodnje i prodaje plastične ambalaže i plastičnih upotrebnih predmeta.

– Sada je u Hrvatskoj, a pogotovo u PGŽ, rastući trend odvojenog odlaganja otpada, pranja kantica, vrećica i slično. Ljudi su tu još uvijek dosta podvojeni, ima onih koji uporno ne žele i neće, a i onih koji to rade odavno. Bitno je da sve što radimo kao poduzetnici ide u skladu s trendovima, jer je to proizvod koji se na kraju mora prodati. Mislim da je nama tajming bio baš tu-negdje, pogođen, rekla je Kovačević.

Zaklada Sveučilišta navodi da se na tribini željelo prezentirati uspješne priče u lokalnoj zajednici, no uključivanjem i manje uspješnih pokušaja i izazova kao relevantnih koraka ka postizanju poslovnih ciljeva. Tribina je, navodi se, održana u sklopu case study natjecanja »Realizator 2018.

Alenka Trvrtković, Ana Kovačević i Marin Trošelj na tribini u Ri Hubu

Polaznici Riječke kroatističke škole

RKŠ

OBLJETNICA RIJEČKE KROATISTIČKE ŠKOLE

Deset godina uspješnog rada

Riječka kroatistička škola promiče poznavanje hrvatskoga jezika, književnosti i kulture u međunarodnom okviru, razvija suvremene metode poučavanja hrvatskoga kao drugoga, stranog i nasljednog jezika, promiče mobilnost te organizira ispite za provjeru znanja

U okviru Odsjeka za kroatistiku na Filozofskome fakultetu u Rijeci od 2008. godine djeluje Riječka kroatistička škola, centar za učenje hrvatskoga kao drugoga, stranog i nasljednog jezika. Riječka kroatistička škola promiče poznavanje hrvatskoga jezika, književnosti i kulture u međunarodnom okviru, razvija suvremene metode poučavanja hrvatskoga kao drugoga, stranog i nasljednog jezika, promiče mobilnost te organizira ispite za provjeru znanja hrvatskoga jezika kao drugoga ili stranoga. Njezini su ciljevi i izrada standardiziranoga ispitnog materijala i priručnika za nastavu, organiziranje znanstvenih i stručnih skupova, pokretanje stručnih, predavačkih, prevoditeljskih i drugih projekata za promicanje hrvatskoga jezika, književnosti i kulture. Škola ostvaruje suradnju s ostalim institucijama u zemlji i inozemstvu koje su povezane istim ciljevima, s lektorima hrvatskoga jezika na stranim sveučilištima i znanstvenim ustanovama te s domaćim i stranim znanstvenicima, a uspostavlja i veze s hrvatskim iseljenicima. U suradnji s Uredom za međunarodnu mobilnost/ Erasmus Sveučilišta u Rijeci RKŠ ostvaruje uspješnu suradnju kroz organiziranje i provedbu intenzivnih tečajeva hrvatskoga kao stranog jezika za studente dolazne mobilnosti na Sveučilištu u Rijeci. Polaznici Programa RKŠ-a su i stipendisti Ministarstva znanosti i obrazovanja RH te stipendisti Državnoga ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

> *U pripremi je projekt pokretanja virtualne učionice za buduće studente dolazne mobilnosti na Sveučilištu u Rijeci*

Erasmus programi

Riječka je kroatistička škola u okviru programa Erasmus uspješno ostvarila dvije aktivnosti – Erasmus intensive language course (pripremni tečajevi za studente u okviru programa Erasmus) u veljači 2012., 2013. i 2014. te Erasmus Intensive Programme (Erasmusov Intenzivni program – međunarodni projekt filmskoga prevođenja ostvaren u srpnju 2012., 2013. i 2014. u suradnji sa Sveučilištima u Grazu, Krakovu i Udinama). U prvoj su godini Projekta napravljeni podnaslovi za hrvatski igrani film Koko i duhovi na njemačkome, talijanskom i poljskom jeziku, u drugoj podnaslovi na tim trima jezicima za dva dokumentarna filma – Pun kufer i Veliki dan, a u trećoj audiodeskripcija interaktivnih Priča iz davnine (u suradnji s Udrugom slijepih i slabovidnih osoba PGŽ). U okviru tog projekta ostvarena je i suradnja s Art-kinom Rijeka.

U knjižnici

RKŠ

Dojmovi polaznika

Giedre Zurbait, Litva: Najbolji je dio mog boravka u Rijeci meni bio studiranje u Riječkoj školi hrvatskog jezika. Najviše su mi se svidjele nastave jezičnih vježba. Mislim da sam puno naučila: sad mi je jasnije puno stvari u gramatici, puno bolje govorim nego kad sam tek došla u Rijeku.

Roberto Caputa, Italija: Zadovoljan sam!!! Neka živi Hrvatska! Hvala puno!

Krenuo e-tečaj

Filozofski fakultet u Rijeci je na inicijativu RKŠ-a postao jednom od partnerskih institucija u Ljetnoj školi Bovec koju organizira Sveučilište u Klagenfurtu. U toj se školi uz njemački, talijanski, slovenski i furlanski može učiti i hrvatski kao strani jezik. RKŠ sudjeluje i u aktivnostima ogranka centra za informiranje o dvojezičnosti Bilingualism Matters @ Rijeka. Desetu obljetnicu svoga postojanja i rada RKŠ je obilježio i u travnju ove godine, ograniziranjem Međunarodne znanstvene konferencije Slavofraz, koja je imala temu »Frazeologija, učenje i poučavanje«. U listopadu je počela s provedbom e-tečaja hrvatskoga kao stranoga jezika, a uz podršku i pomoć FFRI-ja.

NA FILOZOFSKOM FAKULTETU SVEUČILIŠTA U RIJECI ODRŽANI DVANAESTI RIJEČKI FILOLOŠKI DANI

Rijeka domaćin filolozima iz Hrvatske i inozemstva

Znanstvenicima su u okviru ovogodišnjih Riječkih filoloških dana na raspolaganju bile tri široke teme iz područja jezikoslovlja, znanosti o književnosti i kulture

FFRI

Međunarodni znanstveni skup »Riječki filološki dani« održan je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci od 8. do 10. studenog, čime je Rijeka dvanaesti puta bila domaćin filolozima iz Hrvatske i inozemstva. Ovaj skup, u organizaciji Odsjeka za kroatistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci, bijenalno se održava od 1994. godine. Znanstvenicima su u okviru ovogodišnjih Riječkih filoloških dana na raspolaganju bile tri široke teme iz područja jezikoslovlja, znanosti o književnosti i kulture, a to su: Osme u jezikoslovlju, književnosti i kulturi, Leksik i gramatika i RE-: -vizija, -interpretacija, -valorizacija u književnosti i kulturi. Sudeći po broju i rasponu izlaganja, takva je tematska profilacija skupa naišla na dobar odjek. Pozivu se odazvalo 79 znanstvenika iz Hrvatske, Austrije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Irske, Mađarske, Makedonije i Poljske s prijavljene 64 teme.

»Osme« godine

Tema Osme u jezikoslovlju, književnosti i kulturi uzima »osme« godine kao mjesto okupljanja događaja te njihov utjecaj na književnost, jezik i kulturu određenoga razdoblja. Pritom se koncept »osmih« sagledava kroz tri razdoblja: osme u srednjem i ranom novom vijeku, osme u moderni, osme u postmoderni.

> *Ponosni smo i na studente kroatistike koji su svojim volonterskim djelovanjem pomogli provedbu skupa*
>
> *Doc. dr. Borana Morić-Mohorovičić*

Tema Leksik i gramatika razmatra gramatički relevantna svojstva i značenja pojedinih leksičkih jedinica u dijakronijskoj ili sinkronijskoj te u standardnojezičnoj ili dijalektološkoj perspektivi, problematiku vrsta riječi, procese gramatikalizacije i/ili pragmatikalizacije nepromjenjivih vrsta riječi, polifunkcionalnost i plurikategorijalnost nepromjenjivih riječi, leksikološke i leksikografske aspekte pojedinih vrsta riječi i pojedinih leksema. Tema RE-: -vizija, -interpretacija, -valorizacija u književnosti i kulturi usredotočena je na sagledavanje promjena vrijednosnih paradigmi u književnosti i kulturi: uloga starije književnosti u suvremenoj hrvatskoj kulturi; nova čitanja starije književnosti i stara čitanja novije književnosti; književna povijest i kultura u rodnome obzoru; ideologija i književnost; politika kao književnost i književnost kao politika; književnost kao otpor manipulativnom pamćenju; književna konstrukcija povijesti...

Plodne diskusije

– Želja nam je bila osmisliti niz atraktivnih i relevantnih tema koje bi potencijalnim izlagačima i slušateljima bile poticajne i zanimljive te u konačnici urodile plodnim diskusijama. Naglasak smo stavili na procese prevrednovanja i preispitivanja u književnosti, jeziku i kulturi, kaže doc. dr. Dejan Durić, predsjednik Programskog odbora Riječkih filoloških dana. Doc. dr. Borana Morić-Mohorovičić, predsjednica Organizacijskoga odbora, ističe da broj sudionika koje je ove godine Skup okupio govori o dobrome odjeku koji Riječki filološki dani imaju u znanstvenom okruženju.

– Ponosni smo i na studente kroatistike koji su svojim volonterskim djelovanjem pomogli provedbu samoga skupa. Ne treba zaboraviti ni da smo po četvrti put zaredom u vidu unutarsveučilišne suradnje pozvali studente Akademije da se okušaju u izradi plakata za našu znanstvenu konferenciju. Ove je godine pobjedu odnio plakat studentice Lee Ahmetović, pod mentorstvom prof. dr. Aljoše Brajdića, rekla je Morić-Mohorovičić.

Aneli DRAGOJEVIĆ MIJATOVIĆ

Humanističko područje produktivno

Na otvorenju skupa govorili su prorektor za znanost riječkog Sveučilišta prof. dr. Alen Ružić, dekanica Filozofskog fakulteta u Rijeci izv. prof. dr. Ines Srdoč-Konestra i pročelnica Odsjeka za kroatistiku izv. prof. dr. Sanja Zubčić. Svojom nazočnošću skup je uveličao zamjenik riječkog gradonačelnika dr. Nikola Ivaniš. Ružić je tom prilikom iznio zanimljiv podatak iz Strategije Sveučilišta u Rijeci za prošlu godinu, koji je, dodao je, vidljiv i u nacionalnim izvještajima MZO-a, a to je da humanističko područje ima veći broj radova po znanstveniku od STEM-područja.

VIJESTI IZ ZNANOSTI

20 GODINA STUDENTSKOG SAVJETOVALIŠTA

Psihološko savjetovalište koje djeluje u sklopu Sveučilišnog savjetovališnog centra danas obilježava puna dva desetljeća postojanja. Prilikom njegovog osnivanja prije 20 godina bilo je to prvo savjetovalište za studente u Hrvatskoj, a cilj mu je svim studentima i djelatnicima Sveučilišta u Rijeci pružiti stručnu psihološku pomoć i podršku u postizanju akademskih uspjeha, povećanju efikasnosti studiranja i unapređenju kvalitete života. Pored individualnog i grupnog savjetovanja koje se provodi s ciljem prevladavanja različitih teškoća u učenju, ovladavanja tjeskobnim i depresivnim stanjima, rješavanja problema u odnosima s drugima, nezadovoljstva sobom i slično, nude se i različite edukativne aktivnosti, kao što su predavanja, radionice, tribine, letci i brošure. U okviru obilježavanja 20 godina Savjetovališta održat će se i okrugli stol pod nazivom »Što (ne) znamo o psihološkoj prilagodbi studenata riječkog Sveučilišta?« u sklopu kojeg će djelatnice Psihološkog savjetovališta i suradnice s Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta izložiti rezultate istraživanja provedenih sa studentima. Govorit će se o prilagodbi na studij, psihološkim problemima te akademskom funkcioniranju studenata. (I.Š.K.)

HAZU OBJAVIO NATJEČAJ ZA DODJELU NAGRADA

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti objavila je Natječaj za dodjelu nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (za djela nastala unatrag 5 godina), a koje se dodjeljuju svake godine 29. travnja, povodom dana Akademije. Prijedlozi za dodjelu upućuju se Odboru za nagrade do 31. siječnja 2019., prenosi Sveučilište u Rijeci na svojim web stranicama. Upućuje se na tekst Natječaja HAZU-a u kojem se navodi da se po jedna nagrada dodjeljuje za sljedeća znanstvena i umjetnička područja: društvene znanosti, tehničke znanosti, medicinske znanosti, filološke znanosti, književnost, glazbenu umjetnost, likovnu umjetnost, a dvije nagrade za područja prirodnih znanosti i matematike. Prijedloge za dodjelu nagrada uz pisano obrazloženje mogu podnositi razredi Akademije, vijeća fakulteta i umjetničkih akademija, sveučilišni senati, te znanstvena vijeća znanstvenih institucija, navodi se.

OTVORENE PRIJAVE »ZA ŽENE U ZNANOSTI«

L'Oreal ADRIA i Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO pri Ministarstvu kulture raspisali su, trinaestu godinu zaredom, natječaj za Nacionalni program stipendiranja »Za žene u znanosti« a taj natječaj, koji je i nova prilika za stipendiranje četiriju mladih znanstvenica, bit će otvoren do 20. prosinca ove godine. Tako će se pojedinačnim stipendijama u iznosu od po pet tisuća eura u kunskoj protuvrijednosti i ove godine nagraditi četiri mlade znanstvenice iz područja prirodnih znanosti, uključujući i interdisciplinarna područja. Stipendije predstavljaju svojevrsnu nagradu za postignuća mladih znanstvenica, pridonose stvaranju društva znanja, a pružaju i dodatnu motivaciju i inspiraciju mladim znanstvenicama u njihovoj daljnjoj znanstvenoj karijeri, priopćio je Organizacijski tim programa »Za žene u znanosti«. Krajnji rok za predaju natječajne dokumentacije je 20. prosinca 2018. a o najboljima među izvrsnima tradicionalno će odlučivati Izborno povjerenstvo na čelu s predsjednikom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HAZU) akademikom Zvonkom Kusićem. (Hina)

Impressum Direktorica: Ankica KRULJAC ■ v. d. glavne urednice Novog lista: Slavica BAKIĆ ■ Urednica priloga: Aneli DRAGOJEVIĆ MIJATOVIĆ ■ Grafička urednica Anamarija RELJAC